

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an	8 coroane
" 1/2 "	4 "
" 1/4 "	2 "
Prețul unui număr	20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Eră nouă.

Luni, ce vine, e adunarea generală de toamnă la casa orașului. Luni va să zică constată reprezentanții, ce și cât s'a lucrat, precum și aceea, cari sunt problemele viitorului în chivernisirea și gospodăria orașului nostru.

Ordinea de zi e foarte bogată și variată. De fapt te miri, că atâtea sunt afacerile unui orașel ca și al nostru și că de fapt e lipsă de multă pricepere, prevedere și spirit de invenție, pentru ca mașinăria administrației orașenești să nu se oprească undeva.

Preliminarul socoților ne mai arată apoi, că la oraș anul trecut se poate numi cu adevărat *anul de muncă*: înțelegem, că adecă s'a muncit cât se poate de mult pentru mai buna prosperare a orașului, s'a muncit din răsuputeri nu numai pentru ca să se repare din trecut, dar îndeosebi, ca să se pună bază pentru un viitor sigur al orașului.

De un an de zile și ceva e în fruntea orașului nostru actualul primar și deja s'au făcut multe lucruri bune, frumoase și spre binele orașului. Într'o vreme, când orașul a trebuit să ia angajamente nouă în contribuții bănești, se ajunsse, că scăzură aruncurile.

Idea mănecată dela primarul nostru, idee, ce și-o răsândise bine, s'a dovedit a fi foarte bună, foarte salutară. Manipularea proprie a regiilor a adus rezultate neașteptate. Și cu drept ne putem întreba: unde am fi, dacă idea s'ar fi făcut trup nainte numai cu zece ani?

Și altcum anul trecut a fost un an important în istoria orașului: s'a pus bază mai grabnicei ridicări culturale și economice a orașului nostru, căci avem linia nouă ferată, gimnaziu și vom avea palat de justiție, s'au regulat stră-

zile orașului, cari toate cer bani. Cu toate acestea primarul nostru știu în așa fel chivernisi averea orașului, că astăzi aruncul comunal a scăzut în mod considerabil având în vedere în deosebi aceea, că cheltuelile încă s'au ridicat.

Nu vrem să facem nimărui elogii. Icoana adevărată o avem în frumosul raport al primarului nostru, care raport e următorul :

Onorată Reprezentantă!

Când am onoarea a prezenta preliminarul orașului cu magistrat Caransebes pe anul 1909 pentru a fi tractat și definitiv stabilit, îmi iau voe la acest loc a da deslușiri amănunțite și a explica unele din rubricile necesităților și acoperirilor, întrucât și pentru sunt deosebite de trecut.

Percepțiuni :

suma percepțiunilor pe anul viitor	125477.74 cor.
suma percepțiunilor în anul 1908 a fost	114188.74 cor.
deci suma percepțiunilor s'a urcat cu 11289 cor. și deci față de anul 1907 percepțiunile s'au urcat cu 34401 cor. 97 fil.	

Această împrejurare dovedește, că în timp ce an de an pășesc oamenii cu tot mai mari pretensiuni față de oraș, pretensiuni, cari se și satisfac, din parte-mi nizuim-m'am a mări isvoarele de venit ale orașului, acestea a le folosi intensiv și a le potența, căci numai așa putui ajunge, că deși trebuințele s'au urcat în mod însemnat, mărirea dării nu s'a îngreunat, ci prin scărițarea aruncului comunal am micșorat-o. Această afirmație a mea o justifică tabela tuturor dărilor și aruncurilor comunale făcută de contabilitate pe ultimii trei ani :

Anul	Spesele administrative	Spesele poliției campestre	Spesele poliției interne	Total
1906	46 0/0	31 0/0	35 0/0	112 0/0
1907	55.5 0/0	31 0/0	36 0/0	122.5 0/0
1908	30.5 0/0	16.5 0/0	52.2 0/0	99.2 0/0
1909	26.3 0/0	16.5 0/0	50 0/0	92.8 0/0

Din această tabelă își poate câștiga convingere neîndoelnică Onor. Reprezentantă, că nu numai am ținut în echilibru gospodăria orașului cu posibilitatea de a plăti dare a cetățenilor cu toate pretensiunile potențate, apoi cheltuielilor cu aranjarea salarelor func-

ționarilor și lucrărilor publice, ci în doi ani de zile am scărițat aruncurile cu 30 0/0.

Însă nici pe departe nu consider îndeșulitor acest rezultat, fiindcă cunoscând isvoarele de venit ale orașului, averea-i stătătoare și rentabilitatea acesteia, am convingerea, că potențând venitele între împrejurările date, folosind după toată puțința venitele, aruncul va mai putea fi redus.

Îndeosebi stă aceasta referitor la cheltuelile cu orânduirea pășunilor, doar dl ministru al agriculturii prin alcătuirea statutului pentru pășune, apoi prin aranjarea pășunatului împreună cu comuna Caransebeșul-nou, vom ajunge nu numai, că darea dela această rubrică încetează cu totul, dar plusul de intrate se va putea întrebuița pentru îmbunătățirea și alte cheltuieli împreunate cu arangiarea pășunilor.

Nu aștept vre-o urcare mai esențială la cheltuelile cu poliția și administrația, și așa nici prevedeă nu se poate, afară doar de suma pusă în vederea orașului prin ajutorul de stat, care firește va micșora clauzula acestor fel de dări.

Rubrică de rubrică de altcum vine următoarea urcare, sau scărițare : ad. IV. 11. Rezultatele trecutului, precum și încassarea mai energică a restanțelor în loc de 2000 cor. se poate lua ca încassarea de rămășite a aruncurilor trecute 4000 cor.

Ad. IV. 19. Față de chiria după toate obiectele locuite, care anul trecut a fost 240 cor., se poate lua 630 cor. ad. IV. 19. Până la redactarea acestui raport al oficiului regaliilor orașului adecă în 15 Decembrie incluzive total 106951 cor. 11 fil, dând venit, am motivat din deajuns și fără temere pentru ce am luat 85.000 cor. venit pe anul viitor față de venitul brut 74935 cor. din anul trecut. Dar tot aici trebuie să însemn, că venitul anului trecut aici nu poate fi luat drept punct de mănecare pentru viitor, deoarece prin zidirea căii ferate Caransebeș—Hațeg venitul după vama de pod a scăzut cu 50 0/0 și probabil va mai scădea. Față de aceasta s'au câștigat pentru piața noastră tocmai prin acest tren ținuturi și teritorii străine și deci vama din piață se va urca în mod simțitor.

Nu pot să nu accentuez, că luarea în regie proprie a regaliilor orașului, s'a dovedit de favorabilă și rezultatul ajuns dovedește cu prisosință înțelepciunea prevăzătoare în această privință a On. Reprezentante.

Că s'a ajuns acest rezultat neașteptat, e a se atribui îndeosebi activității desinteresate a membrilor comisiunii regaliilor și muncii neobosite, zeloase, cu tact și prevedere a binepriceputului Mihai W e r s i t z, șeful oficiului regaliilor, pentru ceace și pe această cale primească mulțămăta mea.

Dar cu ambiție s'au străduit pentru a-jungerea rezultatului toți funcționarii aplicați la acest oficiu și numai zelului comun e a se atribui, că rezultatul ajuns prin preluarea în regia proprie a regaliilor dă o sumă atât de însemnată.

A. IV. 22. Rezultatul faptic mai mare al licitațiunii făcute în toamna anului curent dă o diferență de 550 cor.

Erogațiuni:

Suma erogațiunilor cassei pe
anul viitor 168591·47 cor.
Suma pe anul trecut a fost 157783·47 cor.
deci erogațiunile s'au urcat cu 10.808 cor.

Cât s'au ridicat pretensiunile în cei trei ani din urmă și că scumpătatea, ce influență a avut asupra trebuințelor gospodăriei orașului, se poate vedea din tabela de mai jos.

An	Suma trebuințelor (erogațiunilor)	Suma finală neacoperită sau care are să se acopere prin aruncuri
1906	119727·00	49431·00
1907	135659·00	59383·31
1908	157783·47	49334·26
1909	168591·47	54955·47

Cu toate aceste cheltuieli mai mari mi-a succes să le balansez prin o rațională întocmire a gospodăriei orașului.

În viitor însă vom fi expuși la grele încercări, deoarece s'au înființat număroase atari instituțiuni publice, la cari orașul va contribui cu bani, ceace cere mare circumspecție și multă bătaie de cap, pentru ca să se poată face fără mărirea aruncului.

Acestea sunt următoarele:

1. Orașul va trebui să plătească acțiunile primare în sumă de 60.000 cor., cari s'au votat pentru facerea căii ferate Caransebeș—Hațeg.

2. Va trebui să plătească cele 50.000 coroane, votate pentru zidirea gimnaziului superior de stat din Caransebeș.

3. Câștigarea a 10.000 coroane pentru asfaltarea cu ajutorul statului a străzii principale (dela podul de fier cu vamă până la podul dela Caransebeșul-nou).

4. Din incidentul zidirii palatului de justiție, zidirile vechi vor fi răscumpărate cam cu 110.000 cor., iar pentru câștigarea unui teritor va fi lipsă de 36.000 cor., cari bani trebuiesc împrumutați și plătiți.

5. Prețul de cumpărare al unui loc pentru gimnaziu face cam 30.000 cor. — trebuie plătit.

6. Zidirea unui spital contra holerei cu cheltuială cam 10.000 cor.

7. Zidirea unui spital orășenesc cu ajutorul statului, dar orașul totuș va trebui să plătească vr'o 25.000 cor.

8. Regularea grabnică a râului Timiș din sus de podul cătră gară, cu cheltuieli cam 9000 cor.

9. Regularea străzilor din oraș și drumurilor din țarină, alte mijloace de comunicațiune cu cheltuieli de vr'o 35.000 cor. și în sfârșit

10. Alte reparaturi și investiții în sumă de 15.000 cor.

Toate sumele amintite ating un capital de 400.000 cor. și tocmai aceea va fi întrebarea de căpetenie pentru anul viitor, în ce mod fericit va rezolvă On. Reprezențanță întrebarea aceasta așa, ca orașul să nu sufere.

Totdeauna însă țin să amintesc spre orientare, că față de prețul de răscumpărare

al edificiului tribunalului, precum și pentru suma plătindă în acții primare la calea ferată vicinală Caransebeș—Hațeg, totatăta avere ne rămâne (adecă 111.000 + 60.000), iar ca acoperire pentru zidirea spitalului contra holerei și orășenesc e prețul de răscumpărare dat de firma Mandel și Quittner, adecă 47.000 cor., apoi locul și edificiul de acum al spitalului orășenesc: 12.000, total deci 16.700 coroane.

Regularea străzilor orășenești și a drumurilor din țarină se va face din venitul lucrărilor publice, așa că numai 16.830 cor. e suma, a cărei amortizare anuală va încărcă bugetul anului viitor, pentru ceace e necesar, ca toate isvoarele de venit să fie potențate, respective folosite.

Propunerile mele în această privință le voi face la adunarea generală de primăvară și-s pe deplin convins, că On. Reprezențanță va afla modalitățile și măsurile de lipsă.

Totdeauna îmi iau voe a anunța, că am rugat mai multe institute financiare să-și dea ofertele referitor la împrumutul de 400.000 coroane.

În rubricile erogațiunilor se prezintă următoarele scărișări și urcări mai importante:

Ad. I. 3, 5, 7, 9, 11, 18, 19 s'au ridicat, fiindcă funcționarii respectivi au drept la cvincvenale și deci li-s'a ridicat plata.

Scărișările la I. 6, 16, 17 au provenit de acolo, că impiegații noi au primit plata începătoare provăzută prin statut.

Ad. I. 13. Plata veterinarului s'a ridicat dela 400 cor. la 1160 cor. anual în urma hotărârii On. Reprezențanțe, întărite de congregație.

Ad. I. 23. S'a ridicat leafa celor aplicați la spital conform regulamentului, iar prețurile pentru cele trebuincioase s'au mărit, așa că orașul trebuie să plătească mai mult.

FOIȚA.

TU N'AI IUBIT.

(Urmare).

...În acel trecut se deschide lumina mare a amintirii, și răsar amândoi, tinerii de odinioară, Daniil și Natalia, coborînd în amurgit treptele casei lor albe, acoperită cu olane roșii, împrejmuată de un brâu de trandafiri înfloriți. Sunt singuri, și merg alături pe drumușorul nisipit din mijlocul livezii. De parte, se ridică în cer munții albaștri și veșnici; dincoace, o umbră deasă, sub coastele păduroase, apoi Trotușul, care curge cu sclipiri iuți de săbii, — și deasupra o părere de lumină fumurie, slabă, un vis. Și din cer coboară o liniște adâncă, odată cu inserarea, — iar ei amândoi merg pe gânduri, cu capetele alăturate. În fund, în desiș, pe banca lor de brad, se așază copleșiți par'că de liniștea nemărginită din juru-le. Iar umbra lină, care se întărește, îi învălue încet-încet ca într'o pânză de paijanjen. Și ca un suspin se aude glasul argintiu al Nataliei:

„Dragă Daniil, par'că-s într'un vis și par'că-ș vrea să nu mă mai deștept...”

Asta-i tot ce poate spune, înăbușită cu lacrimi în glas, cu pleoapele închise. Și Daniil o cuprinde de mijloc, și-o apropie cu ochii înflăcărați.

Viețile lor, venite cine știe de unde, pe

căi deosebite, s'au unit într'o iubire cu nebănuite farmece pentru Daniil; într'o dragoste nesfârșită, în care se cufundă, ca 'ntr'o prăpastie, într'o recunoștință tănuită pentru Natalia. Ea pune în iubire un suflet plin de visuri, de avânturi, de doruri tănuite într'o viață închisă și săracă; iar Daniil, deslănțuit acum, se arată cu întregu-i caracter neîmbălânzit, neînduplecat, un om, care mersese cătră țintă c'o tărie de fier, fără să șovăiască, fără să-și ierte nimic.

Ah! și primăvara aceea, primăvara umbrelor tinereții, care se strecoară pe cărări printre arbori, prin fumegarea inserării, cu câtă lumină se arată ochilor mari, ațintiți, cari acum privesc cu spaimă și durere spre trecutul deșteptat!

Cu spaimă și durere, — căci dintr'odată, în această fericire nețărnută, într'o umbră înfricoșată. În primăvara a doua a căsniciei lor, în sărbătorile Paștelor, veni un prieten din copilărie — cu care Daniil păstrase legături, care venea dese-ori peste an — veni să petreacă sărbătorile primăverii acolo, în înflorirea aceea a grădinilor, în deșteptarea pământului.

Un prieten bun și vechiu eră acest Costică Ciurea din târgul Bacăului, un băiat frumos cu barbă mare, bălae, om care trăise bine cheltuindu-și cu socoteală moștenirea părintească, un prieten foarte credincios, care se bucurase totdeauna de norocul lui Daniil și mai ales de această fericire din urmă.

Și iată că 'n a treia zi de Paști, Macovei, dupăce se întoarse din orașel, dupăce trecu repede prin odăi, ca să-și găsească nevasta, și n'o găsi; dupăce coborî grabnic treptele de piatră și începă a pași vesel pe sub arcurile copacilor în floare, — dintr'odată se opri, încremeni în loc ca o stană de piatră.

Un jungher îi pătrunse pieptul și sângele i-se opri la inimă. În fund, în fața Trotușului, în fundul aleei, pe banca de brad, zări, deabiă avu timpul să zărească, pe prietenul Ciurea plecat pe la spate spre ceafa Nataliei, c'o sărutare grabită, furișă. Deabiă avu timpul să zărească; în aceeaș clipă femeia ridicase ochii, se zguduise, își zărise bărbatul, dăduse sbor unui țipăt înăbușit, scurt, de groază, cu mâna stângă isbise îndărăt pe Ciurea, dreapta și-o duse la frunte, se lăsase pe bancă gemând, sfârșită, ca moartă.

O clipă lui Daniil i-se pără, că-i pierde lumina lumii; un gemăt adânc de fiară tresări în întreaga-i ființă, un gemăt, care nu isbucni, care se stinse înlăuntru, zguduindu-l; apoi ca într'un vârtej lumea se arată iar, se limpezi; și în singura clipă, cât stătă în loc, o isbucnire de gânduri nenumărate îi umplu capul cu sângele care suiă vijelios dela inimă. Să-i ucidă? să-i sdrobiască dintr'odată cu călcâiul? să-i sfarme încet, să-i chinuiască nesfârșit într'o miie de chipuri grozave? Ce să facă? ce să facă? Cum să-și răsbune? Ori să se ucidă el, scurt, c'un glonte de revolver, c'un zimbet de dispreț pentru lume,

Ad. I. 30, 35, 36. Experiențele din acest an au cerut, ca unele rubrici să se scârțeze, altele să se ridice.

Ad. I. 47. Din cheltuielile avute cu măsurarea pășunilor, orașul trebuie să plătească conform contractului 4354 cor., care sumă s'a luat în preliminar numai pe acest an.

Ad. I. 51. Deoarece taxele de publicațiune până acum s'au acoperit din speșele neprevăzute, deși cheltuielile cu publicațiunile sunt stabile an de an, le-am pus în o rubrică separată.

Schimbarea din inventarul averii orașănești (inv. V. rubr. 6 și 7) provine din rezultatul măsurărilor pășunilor, conform căruia pășunea orașului face 3265 holde (în anul trecut s'a arătat numai 2651 holde) și cuprinderile fac 2718 ¹²¹⁵/₁₆₀₀ jugăre, în valoare de 1,007.411 cor. 29 fil., adică un milion șapte mii patru sute unsprezece coroane 29 fil.

Din toate acestea comparând starea de azi cu cea din trecut, ceea ce ne arată preliminarul de față, reiese, că prin câștigarea drepturilor aducătoare de folos pentru oraș, s'a pus bază solidă dezvoltării orașului pe toate terenele.

Uităm.

Di Ion Rusu, zis și Șirianul, azi un redactor al „Tribunei“, odinioară martir naționalist, mai apoi un întors în țara patrie, se plânge în un număr mai din urmă al foii sale contra unor domni din Arad, pe cari nici mai mult, nici mai puțin îi numește „naționaliști intransigenți“.

Am înțeles! Va să zică în ceata Românilor există și oameni de aceia,

cari — ar zice Șirianul — nu lasă nimic din patruzeci-și-opt, cari vreau să impună țării numai a lor voință, nu cunosc nici un deaproape, totul îl voesc pentru sine și alor săi, iar cu alți semeni ai lor nu-și bat îngânderatul cap.

Da, ai dreptate dle Șirianul! În rândul D-voastră, nu numai în Arad, dar aproape în tot locul, unde v'a succes să îmbătați lumea cu apă rece, sunt *intransigenți*, oameni, cari nu văd peste nasul lor.

Chiar și în fruntea D-voastră, a așa zișilor naționaliști, un intransigent, un îndrăgostit în sine și cei din jurul său, până la orbie. Înțelegem pe dl T. Mihályi, pe care vremea în lipsă de ceva mai bun l'a pus în capul cetei naționaliste, unde nu ajungea, dacă guvernile deodinioară îl înaintau în o slujbă mai bună dela direcțiunea financiară.

Fruntașul acesta, cu ocaziunea debaterii bugetului, s'a avântat în o vorbire lungă, fără început și sfârșit. Dacă am căută miez, nu am dà de el, căci nu-i ca 'n palmă. Înjurături, neadevăruri găsești cu grămada, cu ridicată. Spunea, „că nici deputații români din alte partide nu pot face nimic pentru oamenii lor, chiar așa ca cei din partidul naționaliștilor“.

Cumcă acei domni din parlament, cari au luat în „arândă“ naționalismul,

nu prea pot face ceva favoruri pentru cei ce se adresează lor, — o recunoaștem și noi, fiindcă de repetite-ori o spuneam. Vina nu o poartă Românii din alte partide, ci înșiși arândașii! Purtarea lor e peste măsură „agresivă“ și „provocătoare“. Atacă încontinuu în chipul cel mai sălbatic, fără nici o trebuință. Le lipsește o purtare fină parlamentară și peste tot cuminte, i-ar pune față în față cu aceia, cari azi au ajuns la putere. Aceștia se feresc de ei nu numai din această pricină, ci și din cauza, fiindcă arândașii nu sunt demni de încredere, dupăcum purtarea lor a arătat și până acum, căci din datăce li-se spuneă ceva în mod confidențial, încurând îl dà în vileag. Nu trebuie să ne mirăm de această răceală. D-lor sunt puțin prea „îmbulzitori“. Am fost martori a unei scene interesante. Pe culoarele parlamentului eră multă lume. Deodată, pe o ușă, apare ministrul Andrássy. O mare parte de deputați, văzându-l, îl salută respectuos, firește din depărtare. Apropiindu-se de ei, ministrul începe o conversație cât în glumă, cât în serios. La o fereastră, stă singur, un arândaș dornic de a fi observat. Văzând, că muntele nu se apropie de el, s'a dus el la ministru, și fără bună ziuă, se amestecă în conversație. Ișbit de această purtare, ministrul a fost constrâns a-i întoarce spatele și a se depărta. Neplăceri de acestea nu aduc favoruri, ci iarăș ne-

pentru dragostea lui, pentru prietenia lui? Într'un fulger trecu o vijelie de gânduri; apoi deodată veni o liniște mare, o împietrire de stâncă. — S'a sfârșit! Omul, care nu-și iertase nimic în viață, care răsbătuse greu luptând cu strășnicie, care învinsese totdeauna, trebuia să pedepsească grozav! Omul simplu, cu lumină puțină, cu avânturi numai spre viața trupului, nu se putea opri decât la o răsbunare grozavă!

Încet, cu capu 'n piept, palid ca un mort, cu picioarele de plumb, se întoarse în loc și intră în casă ca o umbră, prin lumina sângeroasă a asfințitului. Se închise în odaia lui scrâjnind, gemând, cu fața neclintită, cu o durere de nebun în ochi, și începă să se plimbe dela ușă la canapeaua vișinie din fund, pe lângă biroul de stejar, pe lângă jălțurile mari, cari păreau niște mumii negre, așezate în tronuri, în umbra inserării, în întunerecul colțurilor, niște ființe împietrite, cari de o veșnicie stăteau acolo și-l priviau cu ochii morți, de o veșnicie, de când ceva înspăimântător se întâmplase și de când un trup fără suflet umblă pe covorul moale dela ușă la canapea, dela canapea la ușă, fără întreprere.

Vremea cinei trecu; cineva se apropiase de ușă, ascultase, se retrăsese; noaptea se scurse încet, încet, încet; pașii lui numărau clipe grele după clipe grele. Din când în când un oftat numai, un oftat străin, venit ca dintr'o întunecime, ca dintr'un adânc unde

se zbcuimă și suferia sălbatec un suflet, umplea camera, par'că voiă să iese prin ziduri, să umple noaptea.

A doua zi dimineata ieși din odaie, liniștit, cu obrazul alb, cu fire albe de păr la tâmple. În ograda se întâlni întâi cu grădinarul. Întrebă încet:

„Unde-i cuconul Costică? nu-i în grădină?”

— Cuconul Costică a plecat aseară!“ răspunse mirat omul.

Daniil dădu din cap în semn de înțelegere și sui scările de piatră încet. Trecu prin săliță cu pas măsurat și deschise odaia din fund, odaia lor de dormit. În mijlocul iatacului, în capotu-i cenușiu de mătase, Natalia, cu ochii mari de groază, cu mâinile la piept, găfăia, îl așteptă. El se opri, privind-o drept. Ea începă să tremure, și deodată începură a-i curge lacrimi din ochi, două rânduri de lacrimi limpezi, cari se rostogoliau repede, ca niște mărgelile fine.

„Daniil... Daniil... eu nu sunt vinovată... Nu înțeleg, cum a îndrăznit... Ah! nu sunt vinovată... nu sunt vinovată... Nu mă privi așa, spune o vorbă...“

Se opri scurt. Daniil își mișcă buzele.

„Bine, zise el domol. Niciodată să nu mai vorbim despre aceasta...“

Ea tresări, cu ochi ca de nebună, neînțelegând nimic. Voi iar să vorbiască. Dar obrazul lui Daniil eră așa de împietrit și

ochii lui erau plini de o suferință așa de cumplită, — încât inima ei se strânse ca într'un clește, lacrimile conteniră. Se trase îndărăt, ca la vederea unei iazme, ca împinsă de o suflare otrăvită.

Și zile lungi, zile nenumărate de durere începură să curgă.

Nici o vorbă nu tresărea între ei. Locuiau tăcuți, cu inimile sângerate, însă fără nici o tresărire, ca într'o cetate moartă și pustie. Nici o vorbă de muștrare, nimic; de câte-ori ea cercă, după lacrimi tăcute, să rostească un cuvânt, el o oprea c'un semn, c'o încruntare de sprâncene; pe mormântul unei iubiri stăteau, ca niște umbre neclintite, ca niște triste și dureroase umbre. Dar în fiecare mișcare a lui, în fiecare vorbă despre lucruri străine, ea simția muștrarea neînduplecată; cu fiecare privire ea primiă în inimă săgeata unei nesfârșite muștrări; în fiecare zi, ce trebuia să vie, ea așteptă lungile, amarele clipe, amarnicul chin al muștrării! Dragostea dintre ei fugise îngrozită; inimile și trupurile lor erau despărțite; ca o suflare de moarte bătuiă prin casă; și grozava durere a omului, care fusese isbit crunt în inimă, în viața-i neînduplecată și 'n mândria numai într'un fel înțeleasă, aspra și grozava lui durere, împietrită, păgână, îndărătnică, muștră în tăcere, muștră clipă cu clipă, dusă drept înainte de voința, care nu șovăise niciodată!

(Va urma)

plăceri. Ca să scape de ele, vor face bine, dacă arândașii vor observa o altă purtare mai potrivită cu mediul, în care se învârtesc, cu care om în atingere vine.

Dar dacă ei nu pot face nimic, „nu urmează” ca ceilalți Români din parlament ar avea aceeași pozițiune ca ei.

Cât bine au făcut ei neamului *în-treg* și nu numai celui din cercul lor de alegere, e în deobște cunoscut, până și copiii cei mici știu să istoritească ceva.

Cum? Dl President nu știe despre acestea. Să ne ierte o întrebare. Cine a umblat, ca învățătoarea fără post din cercul D-Sale de alegere „să ajungă la post”, la pită. Ai rugat în aceasta pe vreun arândaș de ai DTale? Noi așa știm, că serviciile acestea, și altele cu grămada, toate le-a făcut un Român de inimă, care face parte din partidul constituțional, atât de urgent de D-Ta.

Dle President, îți vom aminti un alt caz. Bârsenii năpădiră odată Budapesta. Să văierau, că oile duse de ei în România, în urma unei ordinațiuni a dlui Darányi, ministrul agriculturii, nu pot fi aduse acasă, din care pricină ei ar ajunge la sapă de lemn, trebuie să apuce bățul pribegiei, pentru a lua drumul spre America. În încercătura aceea, când grinzile aprinse erau să cadă asupra nefericiților oameni, în desperarea aceea am zis, ca să se caute ilustritatea Sa dl Burdia pentru a-i cere spriginul binevoitor?

Cine a fugit zile întregi dela un ministru la altul? Cine a suit treptele acestor cu câte trei etaje, în favorul Bârsenilor? Cine le-a câștigat favoruri și despăgubiri? Cum nu-ți aduci aminte? Încă ceva, doară te va ajuta mîntea. Despre cum ai zis D-Ta „că sângele nu se face apă?” Dacă nu-ți aduci nici acum aminte, îți spunem noi: „despre dl Burdia!”

Și dacă acum în fața parlamentului totuși spuni, că deputații români din alte partide nu pot face nimic pentru neamul lor, așa credem, că o faci aceasta din „uitare . . .”

Pentru popor.

V.

Al doilea aliat al naționaliștilor noștri, — sunt Sârbii. Acest popor de viță slavă, e speculant, și îndrăsneț până la nepermis. Decâte ori am ocaziunea a ceti ori a discută cu cineva despre acest popor, totdeauna îmi vine în minte cuvintele marelui nostru poet, dl George Coșbuc. care în scrierile lui despre caracterizarea popoarelor străine

prin români, zice, — despre Sârbi — „dăpace, că-i Sârb!”

Românul prin cuvintele aceste, exprimă o lume de gândiri și suferințe îndurate din partea Sârbilor, prin espresiunea dictată de ei în timpul dela staverirea lor de sub Leopold I. până la reînființarea metropoliei române. Cei ce nu cunosc suferințele noastre de sub domnia ierarhiei sârbești, poftescă și cetească cartea de aur a dlui Păcățianu, și se vor convinge despre adevărul spuselor mele. Cu toate aceste însă deputații naționaliști au legat cu aceștia convent de luptă națională, a cărui pretenie, fiecare îi conoaștem sfârșitul!

În cazul, când lupta ar fi continuat mai departe între aliați și adversarul comun, ce garanță puteam avea noi într'un aliat, care pe lângă că e odios, mai are cusurul de a fi fals față de amicul său și egoist, care trăește numai pentru interesele sale particulare, e mai și lacom.

Ceice nu cunoașteți poporul sârbesc, cu caracterul său moral și altroist, îndreptați-vă cu o întrebare, cătră valorosul luptător al despărțirilor ierarhiale din protopopiatul Panciovei, Rev. domn Trifon Nicolae, protopresbiter în Satul-nou, las că acela să vi-l caracterizeze și veți putea concluziona egalitatea unei lupte începută pe bazele unei amicitii sârbești.

În urma unor astfel de aliații și luptă pentru drepturile politice, am ajunge la rezultatul din 48; când bieții români la îndemnul conducătorilor de atunci, își vărsară sângele de dragul Vienei, ca mai târziu bietul lăncu și luptătorii săi, să fie batjocoriți de Viena ingrătă, și totuși sugerătoare de speranțe deșerte!

Aceste rezultate nefaste pentru poporul nostru românesc, dau conducătorilor români naționaliști, un testimoniu clar despre ne-tactul și nesondarea terenului de luptă, ne-priceperea în alegerea aliaților, și asta e pentru poporul nostru moartea politică, care încurând va urma; decumva la timp potrivit aceștia nu-și vor nizuî din bună vreme a o îndreptă.

E o logică sănătoasă a-ți alege aliat puteternic, cu care să fi sigur de credință.

Cel mai natural și mai vechiu aliat al românilor, poate fi, și trebuie să fie, poporul maghiar, cu care trăim împreună de 1000 de ani. Să caute bărbații noștri politici mijloacele prin cari ne-am putea apropia unii de alții, și fie asigurați atunci, de dragostea și iubirea poporului muncitor, care cu drag își va vărsa sudorile în o luptă economică în scopul păcii și nu sângele în luptă aducătoare de mizerii și nefericiri! Să dea cerul așa să fie!

Apostolul poporului.

G L O S E.

Clubul athletic voia să facă un loc de patinaj. Vremea însă nu-l ajută.

. . . Dar oare mai e de lipsă, când oamenii se duc pe gheață și fără patine?

* * *

Mai zilele trecute spuneă cineva,

că la noi un poet de epigrame ar avea teren vast, doar la noi e consistorul.

Ce ar face atunci însă madam Iacobich cu proza ei plină de invective fără spirit?

* * *

Exegetul institutului teologic e fostul referent școlar, dl Cioloca.

Oare cunoaște vr'una din limbile vechi?

Cu bombe și cu granate.

Dnei A.

Dăm 'nainte, nu ca racu
Și ne cultivăm, zeu frate —
Că ori-unde vezi pe — dracu
Cu bombe și cu granate.

*

Te duci seara de ședere
La amici, că ți-se poate,
Și-ți petreci pe lângă bere
Cu bombe și cu granate.

*

Dac'admiri o frumusețe,
Te pomenești, că la spate
Tună, durdăe, trăznește
Cu bombe și cu granate.

*

Vezi o damicelă extra
— Aș pupă-o, de se poate! —
Dar nu știi c'apoi te-așteaptă
Numai bombe și granate.

*

Așa-s toate 'n lumea mare,
Doar altcum nici nu se poate,
Toți și toate strigă tare
Cu bombe și cu granate.

Siminic.

NOUTĂȚI.

Din cauza Crăciunului catolic ziarul nostru a apărut azi. Numărul viitor va eși însă ca de obicei Sâmbătă.

Adunarea generală la casa orașului va fi Marția viitoare. Se vor discută afaceri de interes decisiv pentru oraș. Raport amănunțit vom aduce în numărul viitor.

Rectificare. Între știrile zilei din numărul trecut cu subscrierea *mai mulți reprezentanți orașeni* am adus mulțămîta reprezentanței față de primarul nostru *Octavian Bordan*, fiindcă *manipularea proprie a regaliilor s'a dovedit atât de folositoare.*

În legătură cu această declarație tocmai pe baza informațiilor date de dl primar trebuie să rectificăm unele date și adică: arândașii au plătit 56740 cor., iar alte venite mai mici au fost 2000 cor., adică pe lângă manipularea vechie au intrat 58740 cor., pe când acum venitul *brutto* e 107548.00 cor., din care substrăgându-se cheltuelile avute, adică 15000 cor., avem icoană fidelă despre venitul *netto* al regaliilor.

Am publicat această rectificare, fiindcă așa cere adevărul.

Examenul de calificare cu corigenții s'a ținut la institutul ped. diecezan Lunia trecută. Au trecut toți candidații. Comisar ministerial a fost dl dr. Ios. *Siegescu*.

Artă dispărută. Mai zilele trecute pe la mai multe familii bune a umblat un numit scamator, care strângea prenumerațiuni pentru o reprezentațiune teatrală. El zicea, că-l chiamă *Varsányi Béla*. Mulți au și cumpărat bilete. Dar scamatoria lui fu numai aceea, că fără bagheta fermecată, ci cu o față rugătoare scoase banii din buzunarele câtorva. După ce-și adună adecă în cursul unei zile ceva bani, se făcu dispărut.

Poliția îl caută.

E rugat publicul nostru, pentru ca să nu mai fie espus la așa înșelăciuni, să ceară altădată concesiunea poliției.

Aceleași lucruri le-a făcut adecă prentinsul scamator și în Nándorhegy.

Tren dela Caransebeș pân' la Hațeg. În 18 l. c. a fost deschiderea liniei nouă ferate dela Bouțari până la Hațeg. La festivitățile de deschidere a luat parte și Il. Sa dl Const. *Burdia*, deputat dietal, căruia e a se mulțami pentru noua linie ferată, care înseamnă cea mai mare binefacere nu numai pentru orașul nostru, dar îndeosebi pentru ținut.

Tocmai fiind conștii de aceasta, au primit pe Il. Sa cu mari ovațiuni. La banchet s'au spus mai multe toast pentru Il. Sa.

Noua linie ferată până acum deja s'a dovedit a fi foarte de folos, fiindcă cupeurile totdeauna sunt pline plinuțe.

Dar ce folos va aduce noua linie, ce se proiectează spre Reșița?

Saci de oroloage. *Stibert* Petru, calfă de ciasornicar, fără stăpân însă, în zilele trecute a fost în Ruszkabánya și a adunat dela oameni oroloage să le repareze. Dar după ce și-a umplut vr'o doi saci s'a făcut nevăzut. Faptul acesta aflându-l poliția noastră a dat ordin jandarmeriei să-l prindă, care a și pus mâna pe el în Găvoșdia și l'a adus la Caransebeș.

Convocare. În 20 Decembre st. v. se încheie suta de ani dela nașterea lui Andrei Șaguna și totodată și dela nașterea lui Ioan Popasu. Din prilejul acesta convocă adunarea generală a învățătorilor dela școlile confesionale din despărțământul Caransebeș pe 19 Decembre, adecă ajunul aniversării, în localitatea școalei de aplicații de pe lângă institutul pedagogic din Caransebeș, ca baremi astfel să serbăm memoria marelui Șaguna. Începutul la orele 9^{1/2} din zi.

Programul adunării:

1. Învocarea Duhului sfânt și parastas pentru Șaguna.

2. Cuvânt de deschidere: „Șaguna ca bărbat de școală“, de președintele despărțământului.

3. „Maghi delă răsărit“, lecție practică, ținută de dl G. Cătană, inv. în Valeadieni.

4. „Activitatea extrașcolară a învățătorului“, disertație de dl Pavel Jumanca, inv. în Caransebeș.

5. „Iarna“, lecție practică, ținută de dl Zgriban, inv. în Ruginosu.

6. Constituirea comitetului pe anul 1909.

Dorim, ca toți membrii și binevoitorii școalei noastre, dar mai ales preoții, cari sunt directori locali, să participe în număr cât mai mare la adunarea noastră.

Învățătorii, cari fără motiv greu vor lipsi, se vor pedepsi aspru.

Caransebeș, 6 Decembre 1908 st. v.

Dr. Nic. Regman, president.

Proces contra a 10.000 de femei. Telegramă din Madrid. La Bilbao s'a început un faimos proces, în care sunt acuzate 10.000 de femei.

Acum un an o tinăra modistă a fost osândită la 8 ani închisoare, pentru că-și ucisese logodnicul necredincios.

În cursul procesului au eșit la iveală împrejurări foarte curioase și atunci 10.000 de femei din Bilbao au iscălit o adresă de încurajare pe care 6 frumoase fete au inmanuat-o modistei osândite.

Procurorul a pornit în contra acelora acuză, că laudă crima.

Cum însă ele erau 10.000, a trebuit un an spre a li-se inmanua tuturor citațiile.

Procurorul va cere 4 luni închisoare pentru scrisoarea adresei, și câte o zi pentru fiecare din semnatare.

Cele 10.000 de femei sunt apărate de un singur avocat. Între acuzate sunt cele mai frumoase frumseși din Bilbao, cunoscut ca orașul cel mai bogat în femei frumoase.

Tren în flacări în tunel. Aproape de Limoges în Franța, s'a petrecut o nefericire îngrozitoare. Un tren de marfă urcă greu un pripor. Pe la mijlocul priporului trenul s'a rupt și 32 de vagoane acum au început a sbură îndărăt pe plan. În tunelul dela Limoges cele 32 vagoane s'au ciocnit cu trenul de persoane, care plecase după aceea. Ciocnirea a fost atât de mare, încât locomotiva și vagonul de cărbuni s'au sfărmat în bucăți. Aburul locomotivei umplu tunelul, înădușind pe călători. Invălmășala a fost îngrozitoare. Foarte mulți s'au rănit, iar alții au murit. Mai gravă fu moartea mașinistului, care a ajuns sub roatele locomotivei sale, de unde nu putu fi scos. Vagoanele s'au aprins și bietul om a murit în flacări, fără ca să poată fi mântuit.

Norocul unei femei sărace. La un birt din Weilburg (Germania) se oprî într'una din zilele trecute o trăsură, din care se coborî o păreche frumos îmbrăcată. Streinii, după ce stătură puțin, lăsară în birt un coș mare acoperit, apoi plecară, zicând, că o să se reîntoarcă repede să ia coșul. Trecu un ciasdoi-trei și niciunul nu mai apărî. În vremea asta însă din coș se auzi un sgomot ciudat și îndată după asta un glas de copil. Birtașul, speriat deschise coșul: jumătate eră plin cu rufe de copii, iar peste rufe un băiețuș vesel, îmbrăcat frumos. Birtașul încunostiință primarul. Acesta dete de veste în sat, întrebând cine vreă să primiască copilul. O femeie săracă lipită zise, că ia dânsa copilul. Când îl duse acasă și-i desfăcu scutecele, o nouă surprindere: de gâtul copilului atârna o pungă de mătasă, iar în pungă se aflau 20.000 coroane în hârtie și o scrisoare, în care se spuneă, că suma asta aparține celui ce va crește copilul.

Concert și teatru în Timișoara. Reuniunea română de cântări din Timișoara-Fabric aranjază concert și reprezentație teatrală împreună cu petrecere de dans, ce se va ține la 8 Ianuarie n. 1908 în „Sala be-

rării“ (Gyártelep) din Timișoara, în favorul fondului reuniunii, cu următorul program: I. 1. „Așa am fost ursită“ cor bărb. de G. Dima. 2. a) „Șaseară“, b) „Plângerea unei floricele“ coruri bărb. de I. Vidu. 3. „Ion Păpușerul“ cânticel comic de V. Alexandri, predat de dl T. Murărescu. 4. „Vivandiera“ cor bărb. de G. Dima. II. „Trei doctori“ comedie într'un act, localizată din limba germană de Virginia A. Vlaicu.

Orașul găinelor. În depărtare de 80 chilometrii de San-Francisco, zace câtră nord un orașel cu 6000 locuitori, care cu drept cuvânt se poate laudă, că oraș ca el nu se prea găsește pe suprafața pământului. Cei șase mii de locuitori, adecă dispun nu mai puțin, decât peste un milion de găini și la an 120 milioane de ouă ies din orașelul acesta în San-Francisco și de acolo în întreagă America-nordică. Afară de câțiva comercianți și industriași, cari satisfac recerintelor, numai un soi de ocupare se află în Petaluna și acesta e prăsirea găinelor. Începând dela prăsitorii mici, în a căror curte abia se află câteva găini, până la prăsitorii mari, în a căror grădini mii și mii de găini se plimbă, nu se află o singură curte, o singură grădină, de unde să nu auzi toiul găinelor și cocoșilor.

Rectificare. În articolul din nrul 51 al „Severinului“ intitulat „Ce e de făcut“ s'au străcurat din nebagarea de seamă a culegătorului următoarele erori, ce le coregem ulterior:

Astfel în punctul întâiu, în loc de: „privilegiile nemțești“ — „privilegiile nemeșești“.

În punctul al treilea e a se ceti: „jurământ“ în loc de cuvântul „jurăm“.

În punctul al șaptelea în loc de: „jurământul de pe câmpul libertății“ să se cetească: *jurământul de pe câmpul morții boțezat de câmpul libertății*“.

La ce duce beutura? Petru Terea și Florea Igna din Deva fiind la vânătoare au împușcat un porc sălbatic și vânzându-l, prețul porcului l-au băut în cârcimă. Cu capul plin de beatură au plecat acasă, dar s'au abătut pe la casa lui Perios. Chemându-l afară, Petru Perios a ieșit în curte și a întrebat, cine e? Flora Igna în loc de răspuns, a luat pușca de pe umăr și a pușcat spre Perios, care îndată a căzut mort. Ambii vânători ucigași au fost prinși și duși în închisoare la Deva.

Meritosul director al școalei civile din loc, dl *Mihai Pfeiffer* a fost avansat în gradul al treilea al clasei a opta de plată. Directorul *Pfeiffer* are merite incontestabile pentru cultura acestui ținut. Tocmai de aceea pe toți ne-a atins plăcut avansarea dlui.

Pentru băiatul nelegiuit. În comuna Leban (Germania), tinăru Müller în vârstă de 29 ani, a ucis cu lovituri de cuțit pe copilul său nelegiuit. Amanta lui, Emilia Bartsch, în vârstă de 20 de ani, precum și mama acesteia, au încercat să fugă pe fereastră, dar văzând, că fuga e cu neputință, Emilia Bartsch s'a sinucis cu un glonț de revolver. Cauza groaznicei tragedii este, că Müller fusese osândit de tribunalul civil să contribuie cu o anumită sumă la cheltuelile de lipsă pentru susținerea și creșterea fiului său nelegiuit.

Jertfele dinamitei. Într'o comună de pe marginea canalului Panama a explodat zilele trecute o cantitate de patruzeci de tone de dinamit, producând o sguduitură puternică. Jertfă a acestei nefericiri au căzut mai mulți oameni, dintre cari zece au rămas morți pe loc, iar câteva sute s'au ales cu rane grave, și foarte puțini au scăpat cu rane mai ușoare.

Semnul vremii. Maicele sunt cunoscute de ființe blânde, blăjine. Tocmai de aceea nu e lucru de toate zilele, ceea ce s'a întâmplat în mănăstirea sf. Troițe din apropierea Moscvei.

Maicele din aceea mănăstire s'au răsculat, fiindcă starița se purtă rău cu ele. Până acum nu se știe, ce capăt a avut răscoala maicelor.

Mâncat de lupi. Preotul săsesc Frideric Heckert din Valchid, comitatul Târnava-mare, a plecat în noaptea de 11 Decembre n. cu trăsura la Sighișoara. Pe drum a fost atacat de 8 lupi. A pușcat asupra lor și pe unul l'a omorât, ceilalți au fugit. Preotul s'a dat acum jos din trăsura, ca să puie lupul mort în trăsura, dar deodată au apărut de nou lupii refugiați. Căi s'au spăriat și au luat-o în goană nebună spre casă, iar preotul a fost mâncat de lupi.

Edison a primit în laboratorul său din Orange un corespondent dela „Times“ Lucră la un model de locuință pentru muncitori. Ar putea fi gata în 3 ciasuri. E așa de ieftină, încât orașe întregi vor răsări ca din pământ.

Chiria ar fi 7 shillingi și jumătate pe săptămână. Casa eră salon, iatac, baie, etc. și e cu desăvârșire igienică.

A reușit a îmbină fonograful cu cinematograful, dar glasul nu pare firesc, pânăce nu depărtează fonograful de cinematograf la câteva sute de picioare. Dar va învinge greutatea și în curând vor putea fi teatre cinematografo-fonografice și în sate.

A mai luat la bateria sa de acumulatori, care va revoluționa automobilismul și sborul.

Are cea mai mare încredere în roadele binefăcătoare ale electricității, căpătată dela căderile de apă.

Putere (viață). Precum plantelor de ploae, așa și trupul omenesc are lipsă de oareș-ceva, ce-l apără contra influințelor exterioare, îi susține sănătatea și desvoaltă puterea. Fiecare cap familiar precaut în interesul sănătății lui proprii, a soției și a pruncilor lui ține neîntrerupt la dispoziție renumitul medicament de casă așanumit: „**Erő-Sósborszesz**“ despre a cărui efect multilateral și uimitor testează mulțimea epistolelor de recunoștință. E de căpătat ori-și-unde în sticle cu 30, 40 bani, 1 și 2 coroane, mai consult e însă dacă se procură deodată 10 sticle, pe cari le trimite preparatorul „**Kosmos**“ Laborator, Győr după trimiterea anticipativă a sumei de 3 coroane sau și cu postcipațiune

ECONOMIE

Cuptor de uscat poame.

Reuniunea agricolă din comuna Sibiu încă în anul 1894 a fost dăruită din partea ministrului de agricultură cu un cuptor de uscat poame, sistem „Cazenille“, pe care l-a zidit cu mari cheltueli în frunțașă comună Săliște. Cuprinde 95 lese, pe cari să pot usca de odată cam 90 decalitre prune; din cam 5 decalitre să capătă 3 decalitre prune uscate. Prunele să uscă în timp de 48 ceasuri; în cele dintâi 24 ceasuri la o căldură de 40 grade, iar în celelalte 24 ceasuri căldura se

urcă pânăla 70 și chiar 80 grade. La un cuptor trebuie cam o jumătate metri cubici lemne. După ce se i-au prunele de pe lese, se întind ca să se răciască și numai după răcire se adună.

Merele, perele și persicile se uscă în 24 ceasuri cu mai puțină căldură, având trebuință numai jumătate din lemne ca la uscatul prunelor. Poamele de uscat trebuie să fie coapte bine și dacă se uscă cu grijă, rășesc bine. Voind a le da lustru, se pun încă odată în cuptor, pe timp scurt, înfierbântându-se bine. La cuptor se pot usca și zarzaturile (morcovi, pătrângei, etc.), atât de căutate pe la orașe. Cuptorul a fost pus în lucrare și oamenii au fost pe deplin mulțumiți, fiindcă poamele să uscă de opotrivă, se păstrează în întregime, fără a se afuma și pe deasupra poamele uscate își păstrează gustul 3—4 ani de a rândul. După cum aflăm, membrul din comitetul Reuniunii, P. Draghici, prim-pretor în Săliște, la întevnirea comitetului, a provocat primăriile din apropiere, ca să publice și să îndemne pe cei ce au poame de uscat să se întovărășiască spre acest scop, punându-se în legătură cu Demetriu Foale, couducătorul lăptăririei din Săliște, tot odată încrezutul comitetului Reuniunii, I. Chirca, prim-notar acolo, să ia măsurile trebuincioase pentru punerea în lucrare a cuptorului. Ne pare rău, că poporul nostru din partea locului nu poartă mai mult interes de acest bogat izvor de câștig și bogat mijloc de trai.

* * *

Stărpirea vespilor.

Sporirea vespilor în cursul verii rămâne nebăgată în samă, căci ei își au cuibul or sub streșină, or în arbori găunoși, când însă poamele să coc, năpădesc asupra rodului și fac pagube foarte mari. În 2—3 zile ciungăresc poamele și ciorchinele cele mai frumoase, și în scurtă vreme ne pomenim, că boabele nu-s ca în palmă. Vin apoi și ploile, cari poamelor ciupite le strică și mai mult; poamele încep să putreziască, iar putrezirea să lăfește și asupra celor nevătămate. Paguba e peste măsură de mare, mai ales, dacă pometul or via stă singură, vespilii prin urmare sunt îngrădiți la un loc; nici îndoială, că rodul în scurtă vreme să prepădește.

Orce apărare e zădarnică, căci ceata nenumerată de vespilii nu o mai poți nimici. Vrând să scapi de ei, iarna și în pragul primăverii ai să te puni la lucru, ca să-i stărpești.

În cursul iernii trebuie ucise mueruștele. Să aduni într'o zi geroasă cuiburile și să le arunci sau în apă fierbinte sau în foc. Vă sfătuim, ca într'o anumită zi de iarnă să le adune comuna prin un om năimit, care cunoaște dealul acoperit cu vii or pometele și știe, pe unde stau cuiburile vespilor. Să umble din casă în casă, prin colne, pe unde sunt arbori bătrâni, și cu cea mai mare băgare de samă să culeagă cuiburile și să le bage într'un sac.

Să întâmplă, că ici-colea rămâne câte un cuib; dar nici pe acela să nu-l suferiți. Iată cum să faceți: în preajma caselor primăvara, când dau în floare pomii, pe cren-gile pomilor, prin vii să puneți o sticlă largă la gură, cam de jumătate litru; a treia parte să conțină apă, în care să băgați zahăr,

zamă dulce de poame, pesmet (lictar), sirup de zmeure or de zarzări (caisii), etc. Gura să o astupați cu o bucată de hârtie mai tare; să lăsați însă o gaură, cam ca să închiapă două degete, ca vespele să poată intra neîmpiedecat. Primăvara, fiind hrana puțină, vespilii hămisiți de foame umblă în ruptul capului după pradă și simțindu-o, nu să stămpără până ce nu ajung la dulceață, când apoi să îneacă în apă. Cursa, când e plină de vespilii și de alte gongii, trebuie din timp în timp curățită și umplută de nou, până ce să găsesc vespilii.

În cursul verii, băgând de samă locul, unde stau vespilii, în pământ or în arbori găunoși, noaptea să astupați intrările și numai una să lăsați deschisă. Să aruncați în lăuntru bucățele de țimpor (sulfur) aprinse or 2—4 decilitre de benzin și numai decât să astupați și gaura aceasta, ba să le și muriiți cu lut. Să nu care cumva să aprindeți vre-un chibrit, când turnați benzina, că ușor să aprinde și să poate întâmpla vre-o nenorocire.

Ca munca să vă fie rodnică, stărpirea vespilor trebuie urmată din an în an, altfel nu o să ajungeți la scopul, spre care tindeți.

Poșta Redacției.

B., Pervova: Articolul Dvoastră l'am primit, dupăce alt corespondent al nostru se ocupase de chestia trezită. *Respectivul* Sirbu n'are atâta preț, ca mult să ne ocupăm cu el. Ca corespondent te vedem foarte bucuros. Știrile trebuiesc trimise însă proaspete. — *N. T. în P.:* Poezia o publicăm, dupăcum vedeți. *Continuări* însă nu suntem aplicați a lua, dupăce au apărut în o foaie de demult. Corespondențe primim tare bucuros și Vă mulțămim anticipative. — *Dșoara Aurica:* Destăinuirile Dtale nu sunt a le da în vileag, nici chiar în forma unei poezii. — *Alegerea de episcop* nu știm, de va fi întărită. Dar nici vr'o viață nouă nu vedem la tot *vechiul* consistor. — *I. Sirbu* în *O.:* Nu e vorba de niciun teolog, băiat tinăr. Fostul autocandidat la deputăție acum învață teologia. Dta ne povestești lucruri picante garnisite cu foc tineresc. E tot, ce-i posibil, dar noi nu publicăm astfel de lucruri. *Aventurile lui galante* nu ne interesează.

Nr. 4586

adm. 1908.

Licitațiune.

Doi tauri neapți de prăsilă ai orașului Caransebeș se vor vinde cu bani gata pe calea licitației în piața târgului la 31 Dec. n. dimineața la 9 ore aceleia, care dă mai mult.

Despre aceasta se avizează toți ceice doresc să cumpere.

Magistratul orașenesc:
Karánsebes, 21 Dec. 1908.

Bordan,
primar.

3354 - 1908. sz. kig.

Arlejtési hirdetemény.

Karánsebes r. t. város polgármestere részéről ezenel közhírré teszik, miszerint a városi nyilvánossági jelleggel felruházott kórház részére 1909. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-éig terjedő időre szükséges élelmezés, árlejtés után, a legkedvezőbb és elfogadható ajánlattevőnek fog kiadatni. Felhivatnak ugyanazért mindazok, kik az élelmezés szállítására igényt tartanak, miszerint ajánlatukat és pedig: egy adag marhahusleves (3 dg.), egy adag főzelék (5 dg.), marhahus feltétellel (150 gramm), egy adag sült, csirke, sertés és borju (100 gramm), egy adag becsinált (3 dg. leves, 150 gramm hus) és egy adag főt tésztát (100 gramm) sullyal számítva, mely egységárban óhajtják szállítani és minő feltételek mellett a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi december hó 28-áig adandók be.

Figyelmeztetnek egyben ajánlattevők, miszerint a nyári hónapokban az átlagos beteglétszám hét, míg ellenben a téli hónapokban husz.

Karánsebes, 1908. évi december hó 18-án.

Bordán Octáv
polgármester.

SE CAUTĂ la Tipografia Jacobovits din loc un elev spre a învăța arta tipografică. Reflectanților li-se cere să aibă pe lângă vârsta de cel puțin 14 ani împliniți acte doveditoare că au absolvat 2 clase civile

Casa din Strada Timișorii Nr. 900 constatătoare din 3 chilii și toate celelalte edificii aparținătoare să vinde din mână liberă sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă administrațiunea ziarului „Severinul“.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc

din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape dă administra-
ția acestui ziar.

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

:: CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT ::
aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efeptuire totfelul de
tipărituri bătaoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anun-
țuri de fidanțare și căsătorie
învitări pentru petreceri și
baluri, anunțuri funebreale,
Opuri și Broșuri, Reviste,
Registre, Tabele pentru ofi-
ciile notariale, comunale și
cercuale, tipărituri petru can-
celariile advocațiale, precum
și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri
curente, Cataloguri, Placate,
și foi volante. Tipărituri în
mai multe colori. Mare asor-
timent în hârtie pentru can-
celarii, cartoane pentru bilete
de vizită, fidanțare și căsă-
torie, cassette foarte elegante
cu hârtie de scris în dife-
:: :: :: rite colori. :: :: ::

Comandele se efeptuesc repede și cu acurateță.

: Prețuri foarte eftine și moderate. :

Lemne de fag uscate

se pot căpătă cu 24 coroane stânjenu la

László Farkas Jozsef

cassar la gara din Caransebeș.

Trăsuri ieftine stau la dispozițiune la magazinul din gară.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se po. te combina cu apaduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și pro-
specte dă

SINGER F. și R.

an^treprisă de inginerie
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
63—01.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaug 6 în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cel mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBOVITS, CARANSEBEȘ.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBEȘ

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

Serviciu prompt și prețuri solide

Serviciu prompt și prețuri solide

R. GRAU și FIUL CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghete pentru
dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak“,
„Danubia“ și „Chasalla“

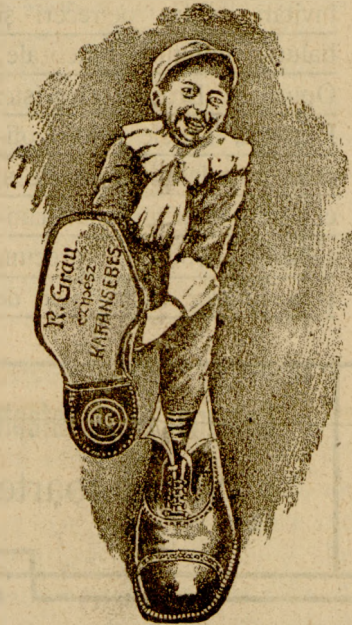
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghete fine și moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucră cu mașini.

Reparează prompt și efin.

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe Cement de Portland, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrână (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Întreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.